

ปาฐกถาพิเศษ
“ภาษาไทยของเรา”
โดย พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ
เนื่องในการสัมมนา จัดโดยกรมศิลปากร
ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์
วันพุธ ที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๓๙

ท่านอธิบดีกรมศิลปากร และท่านผู้มีเกียรติ

ผมมีความยินดีอย่างยิ่งที่ได้มาร่วมในการสัมมนาเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา ในวโรกาสที่ทรงครองราชย์ครบ ๕๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายนนี้ การที่พวกเราทั้งหลายพร้อมเพียงกันปรึกษาหารือ เพื่อทำนุบำรุงรักษาภาษาไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้ดำรงคงอยู่อย่างถูกต้องสง่างามนั้นเป็นการรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่ง ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงห่วงใยในเรื่องนี้ตลอดมา

ขอขอบคุณอธิบดีที่กรุณาเชิญผมมาพูดในครั้งนี้ มิใช่ครั้งแรกที่อธิบดีเชิญ อาจทำให้มีคนเข้าใจผิดว่าผมเป็นนักวิชาการ จึงต้องขอเรียนเสียก่อนว่าผมไม่มีความรู้เรื่องภาษาไทยพอที่จะเรียกว่าเป็นนักวิชาการเลย แต่ที่ผมหาญรับคำเชิญ เพราะคิดว่าผมมีประสบการณ์และหากนำเอาประสบการณ์มาเล่าให้ฟัง ก็น่าจะเป็นประโยชน์บ้าง ที่สำคัญมากคือผมมีความห่วงและห่วงแทนภาษาไทยยิ่งนัก ถ้าไม่ช่วยกันดำรงรักษาไว้ ปล่อยให้ภาษาไทยของเราเพี้ยนแปรไป น่าจะถือได้ว่าไม่ได้ทำหน้าที่ของคนไทย

ท่านผู้มีเกียรติครับ

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ในสังคม มนุษย์มีความเจริญมาถึงทุกวันนี้ได้ก็เพราะมนุษย์มีภาษาซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์ติดต่อกัน เข้าใจกัน ถ่ายทอดความรู้และความรู้สึกให้แก่กันได้ มนุษย์แต่ละกลุ่มแต่ละสังคมมีภาษาในกลุ่มในสังคมของตน ภาษาจะอธิบายพฤติกรรมความเป็นไปตลอดจนความคิด ความเชื่อ ค่านิยมและอื่นๆ ของคนในสังคมนั้นๆ ภาษาจึงเป็นวัฒนธรรมที่จะพัฒนาหรือแปรเปลี่ยนไปพร้อมๆ กับคนในสังคม ภาษาเกิดจากการสร้างของสมาชิกในสังคม ภาษาไม่ใช่สิ่งที่เกิดและเป็นไปตามธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ภาษาจึงอาจไร้เหตุผลหรือพิสูจน์ด้วยหลักทางวิทยาศาสตร์ไม่ได้ การกำหนดคำใช้ในแต่ละภาษา เป็นเรื่องสมมติของอย่างเดียวกันคนไทยเรียนว่าหนังสือ อังกฤษเรียนว่า book ฝรั่งเศสเรียนว่า livre ไม่เหมือนกัน แต่ไม่มีใครใช้ผิด คนไทยถือว่าคำว่า **ดิฉัน กระผม** เป็นคำสุภาพ **กู มึง** เป็นคำหยาบ **เค้า** เป็นคำภาษาเด็ก **อ้าว** เป็นคำไม่ค่อยสุภาพ ฯลฯ ก็เป็นสิ่งที่เกิดในสังคมไทยไม่เกี่ยวข้องกับความหมายของคำ แต่เป็นการยอมรับ เป็นความรู้สึกของคนไทยโดยทั่วไปไม่เกี่ยวกับคนอื่น ภาษาจึงมีความผูกพันกับความเป็นชาติ ภาษาเป็นพลังอำนาจของชาติ เป็นเครื่องแสดงความเป็นชาติ แสดงศักดิ์ศรีและความเจริญรุ่งเรืองของชาติ การที่จะรักษาชาติให้มั่นคงจึงต้องรักษาภาษาของชาติไว้ให้มั่นคง ภาษาต้องมีหลักเกณฑ์ มีสถานภาพที่ควรยกย่อง มีความคล่องตัวในการที่จะใช้สอยเพื่อการดำรงอยู่และความเจริญของสังคม ชาติที่เจริญแล้วจึงบังคับให้สมาชิกในชาติเรียนรู้ภาษาของตน เพื่อที่จะได้รักษาวัฒนธรรมของตนไว้ให้คงอยู่ตลอดไป แต่เนื่องจากภาษาไทยไม่ใช่สิ่งที่มีเหตุผล ความรู้ทางภาษาเป็นความรู้ที่ได้จากการเลียนแบบ การจดจำ และการฝึกฝนทบทวน ภาษาจึงเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ถูกกระทบจากอิทธิพลอื่นได้ง่าย ยิ่งถ้าผู้เป็นเจ้าของภาษาไม่ระมัดระวังที่จะดูแลรักษาของตนให้มั่นคงเป็นปึกแผ่น ภาษาก็จะยิ่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมสลายได้ง่าย อิทธิพลของภาษาชาติอื่นจะเข้ามาครอบงำ ทำให้ความรู้สึกนึกคิดผันแปรไปตามอิทธิพลของเจ้าของภาษานั้นๆ ภาษาจึงเป็นตัวการทำให้ความเป็นชาติสั่นคลอนได้ ถ้ารักษาภาษาของชาติไว้ให้ดีชาติก็จะมั่นคง ภาษาจึงเป็น

พลังอำนาจที่สำคัญยิ่งของชาติ ในประวัติศาสตร์ก็มีตัวอย่างให้เห็นว่า คนที่ต้องรับภาษาของชาติอื่นมาใช้ ไม่นานก็จะสูญเสียความเป็นชาติของตน ตัวอย่างเห็นได้จากชนกลุ่มน้อยในประเทศต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย เช่น ละว้า พวน ชาไก กูลา หรือชนกลุ่มน้อยในประเทศอื่น เช่น ในประเทศจีน เขมร หรือพวกอินเดียนแดงในอเมริกา เป็นต้น

ภาษาเป็นเครื่องมือให้มนุษย์ติดต่อสื่อสาร สร้างความเข้าใจ สร้างวิชาความรู้ วัฒนธรรม และความเป็นชาติ เป็นเผ่า ต่อมาได้มีการศึกษาสัญลักษณ์เพื่อบันทึกภาษาให้เก็บไว้ได้นานและส่งไปถึงผู้ที่อยู่ห่างไกลได้ สัญลักษณ์คือตัวหนังสือ ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ภูมิปัญญาของผู้ที่บันทึกวิชาความรู้ไว้ การศึกษาตัวสัญลักษณ์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เรียนรู้ภาษา และได้เรียนรู้วิทยาการต่างๆ ที่ได้บันทึกไว้ การศึกษาจึงต้องเริ่มที่การเรียนรู้ตัวอักษรและการเรียนภาษาหลักของชาติ เมื่อมีการจัดการศึกษาในโรงเรียน โรงเรียนจะรับผิดชอบการให้ความรู้เรื่องภาษาให้แก่คนในชาติ เพื่อจะได้สืบสานความรู้ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นสมบัติของชาติไว้ตลอดไป การศึกษาเพื่อเรียนรู้ภาษาที่เป็นแบบแผนที่ถูกกำหนดกันไว้เป็นเป้าหมายประการแรกของการศึกษาผู้ที่ได้รับการศึกษาแล้ว (Educated man) **“ย่อมชำนาญแนวโน้มาใช้ภาษา พูดก็เนียน เขียนก็แบบแบบวจาไม่บ่อๆ บ้าๆ ภาษาคน”** ความสามารถใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน ถ่ายทอดความรู้สึกความต้องการได้ถูกต้อง เป็นคุณสมบัติประการสำคัญของการศึกษาภาษา แต่ในประเทศของเรา การศึกษาในปัจจุบันไม่ได้นึกถึงผลของการศึกษาในแง่นี้เท่าใดนัก และแม้จะถูกทักเอาจว่า ภาษาไทยเป็นสิ่งที่ทุกคนจะรู้ได้เองโดยไม่ต้องใส่ใจศึกษา ถ้าอ่านหนังสือออกก็เกือบจะถือว่ารู้ภาษาดีแล้ว การเรียนภาษาไทยก็ทำเป็นแกล้งๆ อย่างที่เคยทำๆ กันมา ไม่ใส่ใจที่จะเรียนรู้ภาษาให้มากขึ้น ไม่ใส่ใจที่จะใช้ภาษาให้ถูกต้อง

ข้อที่น่าคิดประการหนึ่งคือปรัชญาของการให้การศึกษาของไทย เห็นได้ชัดเจนว่ามุ่งแต่จะให้ความรู้ วิทยาการใหม่ๆ เพื่อให้ทันความเจริญของโลกตะวันตก โดยไม่ได้นึกถึงการพัฒนาศักยภาพและการปลูกฝัง คุณธรรมให้เด็กไทยเป็น **“คนดี” คือคนที่ลดละความเห็นแก่ตัวรู้จักใช้สติปัญญาแก้ปัญหาแทนการใช้กำลัง มีทัศนะกว้างไกล รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคม รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม** ไปเข้าใจเสียว่า เมื่อส่วนรวมดี ตนเองก็จะได้รับผลประโยชน์นั้นด้วย

ที่สำคัญกว่านั้นก็คือมนุษย์เราเจริญได้เพราะมีปัญญา เพราะรู้จักใช้ความคิด ภาษาเป็นเครื่องมือในการคิด การคิดจะเป็นระบบระเบียบได้ก็เพราะมีภาษาที่เป็นระบบ มีเหตุมีผลถูกต้อง การศึกษาของไทยจึงจำต้องสอน ให้เด็กรู้จักคิดอย่างถูกวิธี คิดในเชิงสร้างสรรค์ ไม่ปล่อยให้เอาแต่ใจตัวเอง เอาแต่ผลประโยชน์ของตัวเอง ไม่ประสานความรู้กับความคิดเข้าด้วยกัน ไม่นึกถึงว่าคนที่คิดได้ดี คิดอย่างไรจะก่อประโยชน์ได้ ต้องมีพื้นฐาน ความรู้มาก่อน รู้แล้วคิด คิดแล้วทำให้รู้ต่อไป อาจกล่าวได้ว่า การศึกษาของเราละเลยการฝึกภาษาไทย ผู้เรียนไม่มีความประณีตในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง ให้ไพเราะหรือให้สร้างสิ่งที่ดีงามให้แก่สังคมเพราะไม่เน้น การอ่านวรรณคดี หรือศึกษาผลงานวรรณกรรมที่มีค่าของบรรพบุรุษ จึงเรียนภาษาไทยให้เป็นเพียงเครื่องมือ ที่จะยกฐานะของตนเป็นเครื่องมือในการหาประโยชน์ ขาดสำนึกถึงความสำคัญของความเป็นชาติ ใช้ภาษา อย่างฉาบฉวยเพียงเพื่อเป็นเครื่องมือทำมาหากินไปวันๆ เท่านั้น

ประเทศไทยของเราใช้ภาษาถิ่นของชาวกรุงเทพฯ เป็นภาษากลาง ภาษากลางเป็นภาษาที่ใช้ในราชการ ในการศึกษา และเป็นตัวแทนของภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ภาษาไทยมีความสมบูรณ์ในด้านระบบเสียง ระบบคำ ระบบไวยากรณ์ มีอักษร และอักษรวิธีที่มีหลักเกณฑ์เป็นระเบียบให้ศึกษาได้แน่นอน แต่เพราะการขาด สำนึกถึงความสำคัญของภาษา และปัจจัยอื่นอีกหลายประการ คนไทยปัจจุบันจึงมักจะใช้ ภาษาไทยไม่ถูกต้อง ที่เป็นปัญหามานานก็คือผู้ที่ได้รับการศึกษาถึงขั้นสูงๆ ผู้ที่มีหน้าที่การงานในระดับผู้บริหารซึ่งควรจะเป็นผู้ที่ใช้ ภาษาได้ถูกต้อง กลับเป็นคนที่ใช้ภาษาไม่ถูกต้องและไม่สมควรเสียเอง

คนไทยทั่วไปก็ใช้ภาษาไม่มีใครจะถูกต้อง มีตัวอย่างให้เห็นได้หลายประการดังนี้

ออกเสียงพูดไม่ชัด เช่น ออกเสียงพูดพยัญชนะควบกล้ำไม่ได้ ออกเสียงพยัญชนะบางเสียง เช่น ศ ฉ ช ไม่ได้ ออกเสียงสระเพี้ยน ออกเสียงวรรณยุกต์บางเสียงเพี้ยน เช่น คำที่ควรออกเสียงวรรณยุกต์โท กลายเป็นวรรณยุกต์ตรี คำที่เป็นวรรณยุกต์จัตวา กลายเป็นวรรณยุกต์โทบวกกับจัตวา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการพูดรัวๆ รวบๆ พูดไม่เต็มคำหรือลงเสียงหนักเบาผิด

ออกเสียงคำผิด เช่น คำว่า จิตกาธาน ออกเสียงว่า จิต-กา-ทาน หรือ จิต-ตะ-กะ-ทาน แทนที่จะออกเสียงว่า จิต-ตะ-กะ-ทาน พสกนิกร ออกเสียงว่า พะ-สกะ-กะ-นิ-กร แทนที่จะออกเสียงว่า พะ-สกะ-นิ-กร ชื่อถนนจักรเพชร ออกเสียงว่า จัก-กระ-เพ็ด แทนที่จะออก เสียงว่า จัก-เพ็ด

ใช้คำไม่ถูกความหมายหรือไม่ถูกบริบท เช่นคำต่อไปนี้

- เราควรยอม **เสียสละ** เวลาในวันหยุดมาทำงานช่วยสังคมบ้าง
- เมื่อมีการค้นพบโคล่า ความสดชื่นก็ **แพร่หลาย** ไปด้วย
- ลวดลายต้นไม้มองดู **ห้วนไหว** เหมือนของจริง

ใช้สำนวนผิด หรือ ใช้สำนวนผิดความหมาย เช่น

- จะพูดอะไรก็ระวังคำไว้บ้าง **ปากมีหูประตูดมีช่อง**
- สื่อมวลชนควรช่วยกัน **ตีร้องข้องเป่า** ให้รู้กันทั่วๆ
- เกาหลีมีการ **เอาล่อเอาเถิด** กับอเมริกา ในเรื่องการตรวจพลังงานนิวเคลียร์
- เศรษฐกิจไทย **ฝากผีฝากไข้** ไว้กับเศรษฐกิจโลกมากขึ้นทุกปี
- เราต้องทนเรียกคนที่ไม่ใช่ **เลือดเนื้อเชื้อไข** ของเราว่าพ่อ

ใช้คำและสำนวนภาษาอังกฤษ หรือ เลียนแบบภาษาอังกฤษ เช่น

- **ต่อข้อถามว่า** จะมีการขยายโรงกลั่นน้ำมันหรือไม่
- สหรัฐกับญี่ปุ่น**ไม่คืบหน้า** การเจรจาเรื่องการเปิดตลาดรถยนต์ของญี่ปุ่นในสหรัฐ
- ทางรัฐบาล **โดยกระทรวงมหาดไทย** ได้อนุมัติเงินจำนวน
- ชาวพุทธกลุ่มต่างๆ **โดยความสนับสนุนของรัฐบาล** จะได้จัดงานฟื้นฟูความสำคัญของวันวิสาขบูชาขึ้น
- การมอบดอกป๊อปปี้นายกรัฐมนตรี **ถูกเป็นประเพณี** ที่ถือปฏิบัติกันมาทุกปี

ใช้บุพบทแบบภาษาอังกฤษหรือใช้บุพบทผิดๆ เช่น

- การฉ้อราษฎร์บังหลวงเป็นสิ่งที่บั่นทอนความเจริญ **ต่อประเทศ**
- การแข่งขันยิมนาสติกต่อไปเป็นการเล่นยิมนาสติกลีลา **ใน** อุปกรณ์เชือก
- รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการศึกษา **ต่อ** ประชาชน
- ถ้าให้ความอบอุ่น เด็กก็จะไม่เป็นปัญหา **ต่อ** สังคม
- เรามีกระเป่าทำ จาก **หนึ่ง**

การใช้หน่วยนามแทนกริยา เช่น

- ศาลทหารได้อนุมัติ **การขอฝากขังคดีผู้ต้องหาคดีก่อความไม่สงบ**
- **การให้ความปลอดภัย** แก่ผู้โดยสารในขบวนรถไฟจากการถูกปล้น

ท่านผู้มีเกียรติครับ

สืบเนื่องจากการที่การสื่อสารก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วจนเกิดความต้องการพนักงานสื่อสารมวลชนและนักข่าวมากขึ้น เมื่อการผลิตบุคลากรทำได้ไม่ทันความต้องการ จึงขาดบุคลากรทางสื่อสารมวลชนที่มีคุณภาพ ผู้ที่ไม่มีความรู้ทางภาษาดีพอ ไม่มีความรอบรู้พอที่จะทำหน้าที่ผู้ประกาศหรือพิธีกรก็มาทำหน้าที่นี้ และกลายเป็น

ผู้ที่มีหน้าที่เผยแพร่ภาษาผิดๆ ทางสื่อมวลชน ทำให้คนทั่วไปจำภาษาผิดๆ ไปใช้ต่อไป ในอนาคตหากไม่มีการแก้ไขให้ทันการ ภาษาไทยก็จะผิดเพี้ยนเปลี่ยนแปลงไปจากปัจจุบันอย่างมากและอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงที่พอจะมองเห็นล่วงหน้าได้ น่าจะมีดังนี้

๑. เสียง ร. หายไป

๒. เสียงควบกล้ำจะหายไปหรือเพี้ยนไป

๓. เสียงวรรณยุกต์โทจะหายไป แต่อาจมีวรรณยุกต์อื่นมาแทน

๔. โครงสร้างของภาษาเปลี่ยนไปเป็นแบบภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นมีการใช้อาการนาม ใช้ประโยคกรรม และใช้คำบุพบทมากขึ้น

๕. มีการพูดและการเขียนคำภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทยมากขึ้น ภาษาต่างประเทศที่ปนเข้ามามากในภาษาของคนบางกลุ่ม จะทำให้คนไทยแตกแยกจากกันเป็นพรรคเป็นพวก ต่างจะดูแคลนกันและกัน

๖. เกิดภาษาเฉพาะต่างๆ เช่น ภาษาวิชาการ ภาษาธุรกิจ ภาษาเศรษฐศาสตร์ ภาษาแพทย์ ภาษาคอมพิวเตอร์ ฯลฯ ภาษาเฉพาะแต่ละภาษาจะมีศัพท์เทคนิคมากมาย ศัพท์เทคนิคนั้นอาจเป็นคำทับศัพท์ ภาษาอังกฤษหรือคำแปลตรงๆ จากภาษาอังกฤษ มีการใช้สำนวนและวิธีการใช้ตามแบบโครงสร้างภาษาอังกฤษ ทำให้คนต่างอาชีพใช้ภาษาต่างกันไปและเข้าใจกันยากยิ่งขึ้น

๗. ความต้องการเสนอข่าวสารและเรื่องราวทางวิทยุกระจายเสียง และโทรทัศน์มากขึ้น ทำให้มีนักพูดที่ใช้คำมากได้ความน้อย เพราะต้องการพูดให้กินเวลานานๆ แต่เมื่อเนื้อหาสาระไม่มี จำต้องใช้วิธีขยาย คำพูด พูดซ้ำๆ พูดวกไปวนมา ตัวอย่างเช่น “ด้วยความ สนับสนุน ทั้งจากภาครัฐและเอกชนที่ให้การ สนับสนุน มากๆ โอกาส ที่ชาวไทยจะได้เหรียญทองจากโอลิมปิกเหรียญแรกก็มีโอกาสมากกว่าที่แล้วมา

๘. การขาดการอบรมวิธีการพูดที่ถูกต้อง ทำให้ระเบียบแบบแผนการใช้ภาษาสับสน เช่น การใช้ราชาศัพท์ การใช้คำสุภาพ ฯลฯ ความมั่งง่ายทำให้ผู้คนใช้คำหยาบคาย คำกร่อน คำย่อ ฯลฯ มากขึ้น มารยาทในการใช้ภาษาจะเปลี่ยนไปจนคำกล่าวที่ว่า “สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล” อาจใช้ไม่ได้ เพราะแม้แต่ลูกผู้ดีมีตระกูลเองก็ไม่ได้รับการอบรมในเรื่องการใช้ภาษาจากครอบครัว แต่กลับเรียนรู้ภาษาจากสื่อมวลชน

๙. ภาษาถิ่นต่างๆ จะนำคำภาษากลางและภาษาอังกฤษไปใช้มากขึ้นโดยออกเสียงตามสำเนียงถิ่น การรับคำภาษากลางและภาษาอังกฤษมากๆ ทำให้คำภาษาถิ่นเองสูญหายไปหรือเลื่อนไป ลงท้ายคนไทยในถิ่นต่างๆ ก็จะไม่สามารถรักษาภาษาถิ่นของตนไว้ได้

ท่านผู้มีเกียรติครับ

ตราบดีที่ผู้มีหน้าที่ให้การศึกษาแก่เยาวชนของชาติ ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาประจำชาติ ยังไม่เข้าใจถึงลักษณะที่แท้จริงของภาษาไทย และไม่มีความคิดที่จะสร้างชาติให้มั่นคงด้วยวัฒนธรรมทางภาษา ตราบนั้นภาษาไทยก็คงจะมีสภาพอย่างที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ และก็คงเปลี่ยนแปลงต่อไปเรื่อยๆ ด้วยอัตราที่เร็วบ้าง ช้าบ้าง ตามสถานการณ์ และตามระดับความสนใจของคนในชาติที่มีต่อภาษาไทย และการเปลี่ยนแปลงนั้น อาจมิใช่เป็นไปตามพัฒนาการของภาษาอย่างปกติ หากเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ทำให้ภาษาเสื่อมลง เพราะภาษาในอนาคตเป็นภาษาที่ก่อให้เกิดความสับสนได้ง่าย เนื่องจากเสียงหลายเสียงจะคล้ายคลึงกัน ทำให้จำแนกความหมายไม่ได้ ถ้อยคำที่ใช้ไม่ตรงความหมาย ทำให้การสื่อสารนั้นไม่สัมฤทธิ์ผลเต็มที่ รูปประโยคสับสน ทำให้ไม่สามารถเข้าใจข้อความที่สื่อสารกันได้

ยิ่งไปกว่านั้น ถ้าผู้ใหญ่และผู้บริหารระดับสูงยังพูดภาษาไทยโดยไม่ระมัดระวังด้วยแล้ว ยิ่งจะนำวิบัติมากขึ้น ภาษาไทยอาจเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เราคิดไม่ถึงก็ได้ มีการกล่าวว่า ในยุคโลกภิวัตน์นี้ หลายสิ่งหลายอย่างในโลกจะคล้ายคลึงกัน เช่น การกิน การแต่งกาย เป็นต้น มีสิ่งเดียวที่จะยังคงดำรงอยู่ คือ ภาษาของชาติ

ฉะนั้น จึงเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนจะต้องดำรงภาษาไทยที่ถูกต้องงดงามไว้ให้ดี และสถาบันที่สำคัญยิ่ง
ในการทำนุบำรุง ดำรง รักษา ก็คือสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันสื่อสารมวลชน
ทั้ง ๓ สถาบันนี้ จะต้องปฏิบัติเป็นแม่แบบในการพูด การเขียนที่ถูกต้อง และบริสุทธิ์ตลอดไป

วันนี้พวกเรามาชุมนุมกัน เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสอันเป็น
มหามงคล ผมใคร่เสนอว่า ถ้าเราร่วมมือร่วมใจกัน คิดค้นหาหนทางที่เหมาะสม ที่ดี ที่จะจูงใจคนไทยทั้งมวล
ให้ตระหนักนุกอยู่เสมอว่า การรักษาภาษาไทย คือการรักษาชาตินั่นเอง ก็จะเป็นการสนองพระมหากรุณาธิคุณ
อันยิ่งใหญ่ เป็นการทดแทนบุญคุณต่อแผ่นดินนี้ และจะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่คนไทยพึงปฏิบัติอย่างสมบูรณ์

หวังว่า การพูดของผมในวันนี้ จะพอมีประโยชน์บ้าง

ขอความสุข สวัสดิ์ จงมีแก่ท่านทั้งหลายโดยทั่วกัน
